

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11097/2024
17.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић, Весне Мاستиловић, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Мирослав Херцег, адвокат из ..., против туженог Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво Града Новог Сада, ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2386/23 од 28.02.2024. године, у седници одржаној 17.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2386/23 од 28.02.2024. године, као изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 2386/23 од 28.02.2024. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П 4212/2022 од 01.06.2023. године, исправљена решењем истог суда П 4212/2022 од 05.07.2023. године, у ставовима трећем, четвртном, петом и шестом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да исплати тужили износ од 228.324,03 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 01.06.2023. године до исплате, да се утврди да је тужени стекао право јавне својине од 33/1504 дела на непокретности уписаној код РГЗ СКН Нови Сад 1 у ЛН .. и то на парцели бр. .. КО Ветерник у површини од 1504 м², као и захтев за накнаду трошкова поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужила да туженом накнади трошкове целог поступка у износу од 94.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 4212/2022 од 01.06.2023. године, исправљеном решењем истог суда под истим бројем од 05.07.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор стварне ненадлежности. Ставом другим изреке, одбијен је предлог туженог за прекид поступка. Ставовима трећим, четвртим и петим изреке, усвојен је преиначени тужбени захтев од 01.06.2023. године, обавезан тужени

да тужилји исплати износ од 228.324,03 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 01.06.2023. године до исплате, утврђено да је тужени стекао право јавне својине са 33/1504 идеалних делова на непокретности уписаној код РГЗ СКН Нови Сад 1 у ЛН .. и то на парцели број .. у КО Ветерник, површине 1504 м², што је тужилја дужна трпети да се тужени са тим правом упише код надлежне РГЗ након правноснажности пресуде и обавезан тужени да тужилји накнади трошкове парничног поступка у износу од 141.205,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2386/23 од 28.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда, а ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20 и 10/23 – др. закон), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је оценио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парцелу раније ознаке .. у КО Ветерник, тужилја је стекла наслеђем иза родитеља. Ова парцела је подељена 1996. године и од ње је настала, између осталог, кат. парцела .. . Преузимањем површина парцела и делова парцела из ДКП након стављања ДКП у службену употребу, површина парцеле .. је измењена тако да је њена нова површина 15 ари и 04 м². Уговором о продаји 13.11.2015. године тужилја је купцима ББ и ВВ продала по 107/1504 идеалних делова ове кат. парцеле, па је сада парцела уписана у ЛН бр. .. КО Ветерник, по начину коришћења њива треће класе, а по врсти земљишта као пољопривредно земљиште, приватна својина тужилје са 1290/1504 удела и ББ и ВВ, са по 107/1504 удела. Парцела се налази у Месној заједници Адице, Општина Нови Сад. Према Плану генералне регулације насељеног места Ветерник и према Плану детаљне регулације простора за становање у Ветернику, између насипа и Адица, парцела је у целости намењена за површину јавне намене - регулацију улице ... у МЗ Адице. Ова парцела као део уличне парцеле повезује делове насељеног места Нови Сад. Парцела је делимично опремљена комуналном инфраструктуром. Поводом парцеле .. тужилја је водила парнични поступак у предмету Вишег суда у Новом Саду П 259/2019 ради исплате накнаде за део парцеле који је тужени привео намени у површини од 1257 м², односно 83,6% укупне површине. Овај поступак је окончан доношењем правноснажне пресуде којим је тужбени захтев усвојен у целости. Преостали део кат. парцеле број .. од 33 м², за који

тужиља у овој парници тражи исплату накнаде, није приведен намени, ограђен је и функционално се користи са парцелом број .. . Вештачењем је утврђена тржишна вредност парцеле од 59 евра по м², односно 6.921,31 динар по м², што за преостали део кат. парцеле број .. од 33 м², износи 228.324,03 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 58. став 2. Устава РС, Протокола бр.1, уз Европску Конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, члана 2. став 6. Закона о планирању у изградњи и члана 10. Закона о јавној својини, оценили да је тужбени захтев основан, налазећи да је тужилци као власнику дела кат. парцеле која је према планском документу у целини планирана за јавну површину, а који је део остао неприведен намени, самом чињеницом што је цела кат. парцела планирана за јавну површину, повређено право на мирно уживање имовине које се огледа у ограничењу тог права због смањене могућности располагања земљиштем услед дугогодишњег непривођења намени.

По оцени Врховног суда, становиште нижестепених судова засновано је на погрешној примени материјалног права.

Чланом 58. Устава Републике Србије, озмеђу осталог, прописано је да се јемчи мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона (став 1.), као и да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона и да је учињено уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Из наведене уставне одредбе произилази да до дозвољеног одузимања права својине које не представља повреду права на имовину, може доћи под кумулативно испуњеним условима: да је учињено у јавном интересу утврђеном на основу закона и да је учињено уз накнаду која не може бити нижа од тржишне.

Чланом 1. ставом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода, гарантује се заштита имовине и прописано је да свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине, да нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. Ставом 2. истог члана прописано је да претходне одредбе ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу са општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.

Одредбом члана 2. став 6. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09), прописано је да је површина јавне намене простор одређен планским документом за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина, за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др). Сходно одредби члана 10. став 2. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“ бр. 72/11), добрима у општој употреби у јавној својини, у смислу овог закона, сматрају се оне ствари које су због своје природе намењене коришћењу свих и које су као такве одређене законом (јавни путеви, јавне пруге, мостови, тунели на јавном путу, пружу или улици, улице, тргови, јавни паркови, гранични прелази и др). Према ставу 7. истог члана, добра у општој употреби су у својини Републике Србије, изузев путева другог реда који су у својини аутономне покрајине на чијој се територији налазе и некатегорисаних путева, општинских путева

и улица, који нису део ауто-пута или државног пута првог и другог реда и тргова и јавних површина, који су у својини јединица локалне самоуправе на чијој се територији налазе.

У конкретном случају, кат. парцела број .. у КО Ветерник, чији је тужиља сувласник, је планским документима туженог предвиђена за јавну површину – улицу, део те парцеле је приведен намени и тужиљи је за тај део парцеле досуђена накнада, а део од 33 м², за који тужиља тражи накнаду у овом спору, и даље није приведен намени и користи га тужиља. Поступак одузимања земљишта за овај део кат. парцеле није спроведен на начин прописан Законом о експропријацији, нити је земљиште фактички одузето од тужиље и приведено намени предвиђеној планским актима. У таквој ситуацији, за промену облика својине из приватне у јавну и исплату тражене новчане накнаде у висини тржишне вредности земљишта као за одузето право својине није довољно само да је оно планским актима јединице локалне самоуправе одређено за јавну површину, већ је нужно да је земљиште и одузето и да се користи као јавна површина, чиме би власник био онемогућен да на њему остварује власничко право у пуном обиму, што овде није случај.

Предметни део тужиљине кат. парцеле се не користи као јавни пут – улица, па тај део кат. парцеле још увек не представља површину јавне намене, због чега би тужени био у обавези да исплати тужиљи његову тржишну вредност, јер плански акт који није фактички спроведен не може бити основ стицања права јавне својине туженог.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужена је успела у поступку по ревизији па јој на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. припадаја накнада трошкова поступка и то на име тражених трошкова за састав одговора на тужбу од 9.000,00 динара, на име заступања на три одржана рочишта од по 10.500,00 динара и за састав жалбе и ревизије од по 27.000,00 динара према важећој Адвокатској тарифи.

Из изнетих разлога на основу члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић